

vor Traktat kan forhøje Toldafgiften paa disse Positioner. Jeg skal dertil føie endnu en Oplysning, nemlig, at blandt de Toldfakter, som i de følgende spanske Terminer 1887 og 1892 ville blive yderligere nedfatte, er netop den hele Række af Toldfakter, som dels allerede have, dels eventuelt ville faae Interesse for os, nemlig Sukker, Smør, Huder, Klippfisk, Fajance og en hel Del andre; de høre til de Toldfakter, som nu trykkes af extraordnære spanske Toldbryder og i følgende Terminer skulle yderligere nedfattes. Der bliver altsaa til den Tid Spørgsmaal om, hvorledes vi ville være stillede, naar vi skulle erhverve disse nye Nedfattelser, som blive nødvendige for os i Konkurrencen med vore Naboer, for hvilken Pris vi skulle erhverve dem, hvilke nye Nedfattelser vi da ville kunne tilbyde Spanien. Naar man da spørger: hvad er Grunden til, at vore Forhandlinger med Spanien have ført til et oprigtigt talt saa forbausende slet Resultat, tror jeg, at Grunden for det Første maa søges i, at der ikke paa Forhaand var tilveiebragt en Traktat med Frankrig, som det havde været ønskeligt, naar man overhovedet havde villet indlade sig paa Traktater. Men gaaende ud fra, at vi altsaa stode ene i Forhandlingen overfor Spanien, kan jeg ikke se rettere, end at den Fremgangsmaade, den meget ærede Finanzminister har brugt, netop var særlig egnet til at føre os til en Situation, der var den for os ugunstigst mulige. Den ærede Finanzminister har udsat Paabegyndelsen af Forhandlingerne om Traktat med Spanien; thi den Forhandling, Regjeringen indledede med Spanien, var fra Begyndelsen af ikke Andet end en Form, hvorunder Forhandlingen kunde udfættes. Det har maattet være Regjeringen bekendt og fuldt bevidst, at paa Basis af de Forslag, der opstilledes, var der ikke Tale om at opnaa nogen Traktat med Spanien. Den spanske Regjering kunde ikke indlade sig derpaa; den var afftaaret derved fra sin Lovgivning. Og under disse Forhandlinger har, tror jeg, vor Regjering ogsaa paadraget sig et væsentligt og vægtigt Ansvar derved, at den ligefrem, som det synes med Forsæt, har holdt Rigsdagen udenfor de paagjældende Forhandlinger. Regjeringen kan dertil sige: Ja, internationale, diplomatiske Forhandlinger med Udlandet kunne ikke blive Gjenstand for parlamentarisk Diskussion i de lovgivende Forsamlinger. Meget rigtigt; men jeg forudfætter, at det Grundlag, hvorpaa man mente, at Forhandlingerne kunde og burde optages, kunde meddeles Rigsdagen, og havde der været et andet Forhold mellem denne Regjering og denne Rigsdag, er jeg overbevist om, at man vel skulde have fundet

den Fremgangsmaade, der havde kunnet føre til, at vor Regjering havde staaet ganske anderledes stærkt i sine Forhandlinger med Spanien. Men Regjeringen har efter min Mening, naar man ser Sagen fuldstændig i Forhold til Regjeringen selv og dens eget Ansvar, paataget sig et yderligere Ansvar derved, at den har opstillet den Betragtning, at brister Forhandlingerne med Sverig—Norge, er det for os det Günstigste. Den meget ærede Minister sagde udtrykkelig idag, at Regjeringen var fuldt bestemt paa ikke at gaa ind paa en Tariftraktat med Spanien, naar ikke Sverig—Norge ogsaa gjorde det. Jeg tror, at det er derved, at den meget ærede Finanzminister har begaaet sin fra hans eget Synspunkt betragtet væsentligste Feil. For det Første skjønner jeg ikke rettere, end at den ærede Minister maatte kunne sige sig selv, at Sverig—Norge, der allerede havde accepteret Traktatpolitikken ved deres Forhandlinger med Frankrig, havde ikke den Hindring ved at fortsætte paa denne Vej, som var tilstede for os, der skulde begynde, og endvidere, at den Interesse som Norge og Sverig havde i at faae en Handelstraktat istand med Spanien, var saa overordentlig stor, at man kunde være overbevist om, at Sverig—Norge vare fuldt beredte paa at bringe endog væsentlige Offre for at opnaa den. Men ved at vente saaledes, som vi nu se, at vor Regjering paa den bestemteste Maade vedkjender sig at have gjort, vente indtil det Dieblik, da Sverig—Norge havde opnaaet deres Traktat, vare vi, det forekommer mig at maatte være indlysende for Alle, bragte til det Tidspunkt, hvor vi vare stillede saa ugunstigt, at vi vare saa at sige nødt til at modtage hvilkejombest Betingelser; thi det forekommer mig at være klart, at de Bevæggrunde, som ledede vor Regjering til, at Hensyn til den nye Traktat, som Sverig—Norge opnaaede med Spanien, at optage en Forhandling paa dette Grundlag, de samme Hensyn og Grunde maatte siden drive Regjeringen til at modtage hvilkejombest Betingelser, som Spanien tilbød. Naar nemlig Regjeringen havde gjort sig fuldkommen klart, at de Tab, vi vare udsatte for, naar vore Naboer havde ordnet sig med Spanien, vare pøensynlige, sikkre, uimodsigelige, som den ærede Finanzminister udtrykte sig, saa er det klart, at vi netop vare komne i en Situation, hvor hele Trykket var kommet til at hvile paa vor Side, og hvor vi vare nødt til at gaa ind paa, hvad man tilbød, og dersom man tvivler om, at den spanske Regjering har været sig dette Forhold fuldt bevidst, tager man meget feil; den har sikkert nok fortaet at benytte